

τοῦ μουραφᾶ ποῦ ἔδωκε τὸ τῶν ῥωμαίων γένος·
μετὰ ῥηζάν τῶν δυὸ φυλῶν ἔγινε ἐν ἱλάμι,
ἐκεῖνο δ' ὥς προσέπομεν τότε εἶχον τὸ κάμει.

Ἡ ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΑ ΜΑΡΙΑ.

Διήγημα ῥωσικόν.

(Τῆς φυλλάδ. 298, 299, 300, 302, 303 καὶ 304.)

— Εἰπέ με τώρα σὺ τὴν ἄλλην ιδέαν.

— Ἰδοὺ . . . ἤθελα νὰ σὲ καταφέρω νὰ διηγηθῇς τι, πρῶτον μὲν διότι εἶναι ὀλιγώτερον κοπιαστικὸν τὸ ν' ἀκούῃ τις παρὰ νὰ ὁμιλῇ, δεύτερον διότι μὲ εἶναι ἀδύνατον νὰ ὁμιλήσω, τρίτον διότι ἤθελα νὰ μάθω τὸ μυστικὸν ἐνὸς ἄλλου, καὶ τελευταῖον διότι οἱ φρόνιμοι ὅπως σὺ προτιμοῦν ν' ἀκούωνται παρὰ ν' ἀκούουν. Ἄς ἔλθωμεν τώρα εἰς τὴν ὑπόθεσίν μας· τί σὲ εἶπε δι' ἐμὲ ἡ πριγκήπισσα Σιγόβσκι;

— Εἶσαι βέβαιος ὅτι μὲ εἶπεν ἡ μάνα καὶ ὄχι ἡ κόρη;

— Βεβαίωτατος.

— Καὶ διὰ τί;

— Διότι ἡ κόρη σὲ ὠμίλησε διὰ τὸν Γρουνσέσκη.

— Εἶσαι αὐτόχρημα προφήτης! ἡ κόρη μὲ εἶπεν ὅτι ἦτον βεβαία ὅτι ὁ νέος ἐκεῖνος μὲ τὴν καπὸταν ὑπεβιδάσθη ἕνεκα μονομαχίας.

— Ἐλπίζω ὅτι ἀφῆκες νὰ τὸ πιστεύσῃ.

— Βέβαια.

— Ἰδοὺ δεσμός, ἀνέκραζα χαίρων. Θὰ ἐνασχοληθῶμεν εἰς τὸ νὰ λύσωμεν αὐτὴν τὴν κωμωδίαν. Τῶντι τῇ τύχῃ ἐργάζεται εἰς τὸ νὰ μὲ διασκεδάσῃ.

— Προβλέπω ὅτι ὁ ταλαίπωρος Γρουνσέσκης θὰ γείνη θυμὰ σου.

— Λέγε, ἱατρέ.

— Ἡ πριγκήπισσα λέγει ὅτι δὲν τὴν εἶσαι πάντῃ ἀγνωστος. Ἐκαμα τὴν παρατήρησιν ὅτι πιθανὸν νὰ σὲ εἶδεν ἄλλοι . . . εἰς τὴν Πετρούπολιν . . . ἀνέφερα τὸ ὄνομά σου καὶ τὸ γνωρίζει. Φαίνεται ὅτι ἔκαμε κρότον ἡ ἱστορία σου. Ἡ πριγκήπισσα ἤρχισε νὰ τὴν διηγῇται, προσθέτουσα βέβαια εἰς τὰς συκοφαντίας τῶν ἄλλων . . . Ἡ κόρη τὴν ἤκουε μὲ περιέργειαν. Σὲ θεωρεῖ ὡς ἥρωα μυθιστορήματος νέου εἴδους. Τὸ κατ' ἐμὲ δὲν ἀντέτεινα διόλου εἰς τὴν μητέρα, ἀν καὶ ἤμην βέβαιος ὅτι ὅσα λέγει εἶναι χίμαιραι.

— Σ' εὐχαριστῶ, φίλε μου, εἶπα τείνων τὴν δεξιάν· ὁ δὲ ἱατρὸς σφίγγας αὐτὴν ἐξηκολούθησεν.

— Ἐὰν θέλῃς σὲ παρουσιάζω.

— Πῶς! ἀνέκραξα, οἱ ἥρωες ἔχουν ἀνάγκην παρουσιάσεως; γνωρίζονται σῶζοντες τὴν φιλτάτην ἀπὸ βέβαιον θάνατον.

— Θέλεις τῶντι νὰ ὑποβάλῃς τὰς ὑποκλίσεις σου εἰς τὴν νέαν;

— Βέβαια, ὄχι. Θριαμβεύω ὅμως, ἱατρέ, διότι δὲν μὲ ἐνόησες. Μὲ κακοφαίνεται δὲν λέγω ποτὲ τὰ μυστικά μου. Ἐπιθυμῶ ὅμως νὰ τὰ μαντεύσουν διότι ἐν περιστάσει ἤμπορῶ ν' ἀρνηθῶ . . . ἀλλ' ἄς ἰδῶμεν . . . περιγράψέ με τὴν μάναν καὶ τὴν κόρην.

— Ἡ μάνα, εἶπεν ὁ Βέρνερ, εἶναι περίπου σαρανταπέντε ἐτῶν· ἔχει ἀξιόλογον στομάχι, ἀλλὰ αἷμα κακόν, κοκκινάδαις εἰς τὸ πρόσωπον, καὶ πάχος τὸ ὅποιον ἀπέκτησεν εἰς Μόσχαν, ὅπου ἐπέρασεν εἴκοσι χρόνους. Ἀγαπᾷ πολὺ τὰ σκανδαλώδη ἀνέκδοτα, καὶ ἐνίοτε μάλιστα λέγει πράγματα ἄτοπα, ποτὲ ὅμως ἐμπρὸς εἰς τὴν κόρην τῆς τὴν ὁποίαν λέγει ἀθῶαν ὡς περιστεράν. Τί με μέλει; . . . ἤθελα νὰ τὴν ἀποκριθῶ ὅτι ἤμπορεῖ νὰ εἶναι ἡσυχος, ὅτι δὲν θὰ τὰ εἰπῶ εἰς κανένα. Ἡ πριγκήπισσα λέγει ὅτι ἔχει ρευματισμούς, καὶ ἡ κόρη τῆς, δὲν ἠξέυρω τί. Τὰς παρήγγειλα νὰ πίνουν ἀπὸ δύο ποτήρια θειώδους νεροῦ τὴν ἡμέραν, καὶ νὰ κάμουν δύο λουτρά τὴν ἐβδομάδα. Φαίνεται ὅτι ἡ πριγκήπισσα δὲν ἔχει τὴν συνήθειαν νὰ διοικῇ· ὑπολήπτεται πολὺ τὴν κόρην τῆς, ἡ ὁποία ἀνέγνωσεν ἀγγλιστί τὸν Βάϊρον καὶ ἠξέυρει ἄλγεβραν· ἡ μάνα ἀγαπᾷ πολὺ τοὺς νέους· ἡ κόρη ἐξ ἐναντίας τοὺς βλέπει μὲ καταφρόνησιν. Εἶνε συνήθεια τῆς Μόσχας. Εἰς τὴν Μόσχαν αἱ γυναῖκες συνειθίζουν πολὺ νὰ μὴ νομφεύωνται ἄνδρας νεωτέρους τῶν σαράντα χρόνων.

— Ἰπῆγες εἰς τὴν Μόσχαν, ἱατρέ;

— Ναί· μετῆλθα μάλιστα καὶ τὸν ἱατρόν.

— Ἐξακολουθεῖ.

— Εἶπα ὅ,τι εἶχα νὰ εἰπῶ . . . Ἄ, ναί, ἀκόμη ἓνα πρᾶγμα. Ἡ πριγκήπισσα Μαρία ἀγαπᾷ τὰς συζητήσεις περὶ τῶν μεγάλων αἰσθημάτων, περὶ τῶν παθῶν, κλ. Ἐπέρασεν ἓνα χεῖμῶνα εἰς Πετρούπολιν, ἡ ὁποία δὲν τὴν ἀρκεῖ . . . θὰ τὴν ἐδέχθησαν μὲ ψυχρότητα.

— Δὲν εἶδες κανένα σήμερον εἰς τὴν οἰκίαν των;

— Ἦτον ἐκεῖ ἓνας ἀνθυπολοχαγός, τσιτωμένος τσιτωμένος, καὶ μίχ συγγένισσα τῆς πριγκήπισσης ἐκ μέρους τοῦ ἀνδρός τῆς. Εἶναι πολλὰ καλὰ, ἀλλὰ φαίνεται ἀσθενής . . . Δὲν τὴν εἶδες εἰς τὴν πηγὴν; ἔχει μέτριον ἀνάστημα, ξανθὰ μαλλιά, τακτικὰ χαρκτηριστικά, ὅψιν φθισικῆς, ὀλίγην κοκινάδα εἰς τὸ δεξιὸν μάγουλον.

— Εἶναι δυνατόν! ἐπιθύρῃσα.

Ὁ δὲ ἱατρὸς ἀτενίσας με, ἔθεσε τὴν χεῖρα εἰς τὸ στήθος μου καὶ μὲ ἠρώτησε·

— Τὴν γνωρίζεις;

Βέβαιον εἶναι ὅτι ἡ καρδιά μου ἔπαλλε ταχύτερον τοῦ συνήθους.

— Τώρα σὺ θριαμβεύεις, ἀπεκρίθην, ἐλπίζω ὅμως

ὅτι δὲν θὰ μὲ προδώσῃς. Δὲν τὴν εἶδα ἀκόμη· ἀλλὰ ἀπὸ τὴν περιγραφὴν σου συμπερίνω ὅτι ἡσθάνθην ἄλλοτε κλίσιν πρὸς αὐτήν... Ἐάν σ' ἐρωτήσῃ εἰπέ κακὸν δι' ἐμέ.

— Ὅπως θέλεις, ἀπεκρίθη ὁ Βέρνερ.

Ὅτε δὲ ἀνεχώρησε λύπη κατεσπάραξε τὴν καρδίαν μου. Κατὰ τύχην ἄρ' ἔγωγε ἤλθομεν καὶ οἱ δύο εἰς τὸν Καύκασον, ἢ ἤλθεν ἐπίτηδες ἐλπίζουσα νὰ μὲ ἀπαντήσῃ;... Πῶς θὰ τὴν ἰδῶ;... ἀλλ' ἄρ' ἔγωγε αὐτὴ νὰ εἶναι;... Τὰ προαισθήματά μου ἔμως δὲν μὲ ἠπάτησαν ποτέ! Ἐνθυμούμαι ὅλα τὰ παρελθόντα· ἡ ἐνθύμησις καὶ τῆς λύπης καὶ τῆς χαρᾶς μένει ἀνεξάλειπτος εἰς τὴν καρδίαν μου...

Μετὰ τὸ γεῦμα, περὶ τὴν ἑκτὴν ὥραν, μετέβην εἰς τὸν τόπον τοῦ περιπάτου· ἦσαν ἐκεῖ πολλοί. Ἡ πριγκήπισσα καὶ ἡ κόρη τῆς ἐκάθηντο, πέριξ ἔχουσαι ἀπείρους νέους. Ἐγὼ δὲ ἐκάθησα πορρωτέρω, καὶ συνωμίλησα μὲ δύο ἀξιώματικούς, πρὸς τοὺς ὁποίους διηγήθην ἱστορίαν περίεργον, ὡς φαίνεται, διότι ἐξεκαρδίσθησαν γελῶντες. Ἡ περιέργεια ἔφερε πλησίον μου τινὰς ἐκ τῶν περὶ τὴν πριγκήπισσαν, καὶ ἐντὸς ὀλίγου τοὺς παρέσυρα ὅλους. Ἐξηκολούθουν δὲ λέγων μικρότατα ἀνέκδοτα καὶ σκώπτων τοὺς διαβάτας. Οὕτω πως ἔτερπα τοὺς περὶ ἐμὲ μέχρι νικτὸς. Ἡ πριγκήπισσα διέβη πολλάκις ἔμπροσθέν μου μὲ τὴν μητέρα τῆς καὶ συντροφευομένη ἀπὸ χωλὸν γέροντα· τὸ βλέμμα τῆς ἔπεσε δις καὶ τρίς ἐπ' ἐμέ, καὶ, ἂν καὶ φαινόμενον ἀδιόφορον, ἡρμήνευεν ὁμῶς δυσχερεσίαν.

— Τί σὰς διηγείσαι; ἠρώτησέ τινα τῶν νέων αἰτινες τὴν ἐπλησίασαν· καμμίαν ἱστορίαν γελοίαν ἢ τὰ ἀνδραγαθήματά του;

Εἶπε δὲ ταῦτα μὲ ὑψηλὴν φωνήν, σκοπὸν ἔχουσα νὰ μὲ προσβάλῃ.

— Ἀ! ἄ! εἶπον κατ' ἐμαυτὸν· ἀδημονεῖς βλέπω, ὠραία πριγκήπισσα· τί θὰ κάμῃς μετὰ ταῦτα;

Ὁ Γρουνίσκης τὴν ἠκολούθει ὡς θηρίον σαρκόβόρον· στοιχηματίζω δὲ ὅτι αὐρίον θὰ παρουσιασθῇ εἰς τὴν πριγκήπισσαν· αὐτὴ δὲ θὰ τὸν δεχθῇ εὐχαρίστως, διότι στενοχωρεῖται μόνη.

Τὰ κατ' ἐμὲ φαίνεται ὅτι προώδευσαν ἀπὸ δύο ἡμερῶν, διότι ἡ πριγκήπισσα Μαρία μὲ μισεῖ. Μὲ εἶπαν δύο τρεῖς φράσεις ἐδικὰς τῆς περὶ ἐμοῦ πολλὰ θετικὰς, αἱ ὁποῖαι κολακεύουσι τὴν φιλαυτίαν μου. Τῇ φαίνεται παράδοξον, ἀρῶ εἶμαι οἰκείος τῶν θεῶν καὶ τῶν ἐξαδέλφων τῆς εἰς Πετρούπολιν, πῶς δὲν παρουσιάζομαι καὶ εἰς αὐτήν. Ἀπαντώμεθα καθ' ἑκάστην εἰς τὸν περίπατον καὶ εἰς τὴν πηγὴν· καταβάλλω ὅλον μου τὸ πνεῦμα εἰς τὸ νὰ ἐλκύω τοὺς λάτραις τῆς, καὶ ἐπὶ τέλους ἐπιτυχάνω. Δὲν ἡγάπων ποτὲ ἄλλοτε νὰ δέχωμαι ξένους εἰς τὴν οἰκίαν μου, καὶ σήμερον ἀπὸ πρωῒας μέχρι ἑσπέρας εἶναι

γεμάτη. Γευόμεθα, δειπνοῦμεν, πρῶτον, καὶ ὁ καμπανίτης μου ἔχει περισσοτέραν δύναμιν καὶ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς.

Τὴν ἀπήντησα χθὲς· εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ ἱου-σλακόφ· ἡ μήτηρ τῆς ἐζήτησε ν' ἀγοράσῃ ὠραῖον τάπητα περσικόν, τὸν ὁποῖον ἐπεθύμει διὰ τὸν θάλαμόν τῆς. Ἐπρόσφερα 40 ρούβλια περισσότερα καὶ τὸν ἐπῆρα· μ' ἀντήμειψε δὲ διὰ βλέμματος ὅσον ἐνδέχεται ὀργίλου. Περὶ τὸ γεῦμα, εἶπα καὶ ἔφεραν ἐπίτηδες ὑπὸ τὰ παραθυρά τῆς τὸν κινάσειον ἵππον μου σκεπασμένον μὲ τὸν τάπητα. Ὁ Βέρνερ, ὁ ὁποῖος ἦτο τότε μὲ τὰς κυρίας αὐτὰς μοι εἶπεν ὅτι ἐπέτυχ' ἁμπαρά. Ἡ νέα κηρύττει σταυροφορίαν ἐναντίον μου, καὶ παρετήρησα ὅτι οἱ δύο ὑπασπισταί, οἱ ὁποῖοι τὴν ἀκολουθοῦσι πάντοτε, μάλισ μὲ χαιρετῶσιν, ἂν καὶ συντρώγωμεν καθ' ἑκάστην.

Ὁ Γρουνίσκης ἀπέκτησεν ἥθος μυστηριώδες· περιπατεῖ ἔχων τὰς χεῖρας ὀπισθεν συνεσταυρωμένας χωρὶς νὰ γνωρίζῃ κανένα· ὁ πούς του ἱετρεύθη διὰ μιᾶς. Κατώρθωσε νὰ ὁμιλήσῃ τὴν μητέρα καὶ νὰ φερθῇ φιλοφρόνως πρὸς τὴν κόρην, ἡ ὁποία ὡς φαίνεται δὲν δυσηρεστήθη, διότι τὸν ἀντιχαιρετᾷ πάντοτε μειδιῶσα εὐχαρίστως.

— Δὲν θέλεις νὰ γνωρίσῃς, μὲ ἠρώτησε χθὲς τὸ ἑσπέρας, τὰς πριγκήπισσας Σιγύβσκη;

— Ὁχι.

— Καὶ διὰ τί; Ἐδῶ εἶναι ἡ πλέον εὐχάριστος συναναστροφή.

— Τὸ κατ' ἐμὲ, φίλε μου, ἡ πλέον εὐχάριστος συναναστροφή εἰς τὰ λουτρά μὲ στενοχωρεῖ. Καὶ σὺ πηγαίνεις ἐκεῖ;

— Ὁχι ἀκόμη, δις ὠμίλησα μὲ τὴν κόρην· ἂν καὶ εἶναι ἐδῶ συνήθεια, εὐρίσκω πολλὰ δύσκολον νὰ ζητήσω νὰ γίνω δεκτὸς εἰς μίαν οἰκίαν... Ἐάν ἐφόρουν ἐπωμίδας θὰ ἦτον διαφορετικόν...

— Καὶ πῶς! δὲν ἐννοεῖς τὴν θέσιν σου!... εἶσαι πλέον ἐπιζήτητος παρὰ ὅσον ὑποθέτεις... ἡ καπὸτα σου σὲ κατασταίνει ἄλλον ἥρωα, μάρτυρα...

Ὁ Γρουνίσκης ἐμειδίασεν ἦτον εὐχαριστημένος δι' ἑαυτόν.

— Τί τρέλα! εἶπεν ἐπὶ τέλους.

— Εἶμαι βέβαιος, ἐπανελάβα, ὅτι ἡ νέα πριγκήπισσα σὲ ὑπεργαπᾷ.

Ὁ Γρουνίσκης ἠρυθρίασε καὶ ἐστέναξεν.

Ἦ φιλαυτία! σὺ εἶσαι ὁ τόπος εἰς τὸν ὁποῖον ἱστάμενος ὁ Ἀρχιμήδης θὰ ἐκίνει τὴν γῆν.

— Αἰωνίως ἀστειεύεσαι, μοι εἶπεν... μὲ γνωρίζει τόσον ὀλίγον!

— Αἱ γυναῖκες ἀγαποῦν ἐκείνους τοὺς ὁποίους δὲν γνωρίζουν.

— Δὲν ἔχω τὴν ἀξίωσιν νὰ ἀρέσω· ἐπιθυμῶ μόνον νὰ ὑπάγω εἰς εὐχάριστον συναναστροφήν. Μόνον

σεῖς οἱ νικηταὶ τῆς Πετροπόλεως ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ ἀρέσετε. Ὅταν φαίνεσθε ὅλοι αἱ γυναῖκες λειποθυμοῦν . . . Ἦξεύρεις, Πέσσοριν, ὅτι ἡ πριγκήπισσα μὲ ὠμίλησε διὰ σέ;

— Πῶς! δι' ἐμέ;

— Μὴν πολυχάιρεσαι. Μίαν τῶν ἡμερῶν τὴν ἐπλησίασα εἰς τὴν πηγὴν καὶ πρῶτός της λόγος ἦτον· « Ποῖος εἶναι ὁ κύριος ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἔχει τόσον ἄγριον βλέμμα; ἦτον μαζὶ σὰς ὅταν. . .

Καὶ ἠρυθρίασε μὴ θελήσασα νὰ εἴπῃ περισσότερα . . . Μὴ χαίρεσαι λοιπὸν, δὲν σ' ἔχει εἰς τὴν εὐνοϊάν της, καὶ λυποῦμαι διότι εἶναι ὠραιοτάτη.

Σημειωτέον ἐνταῦθα ὅτι ὁ Γρουσνίσκης εἶναι ἐξ ἐκείνων οἵτινες λέγουσιν ἡ Μαρία μου, ἡ Ιουλία μου, διὰ γυναῖκα τὴν ὁποίαν μάλις ἐγνώρισαν.

Ἐγὼ δὲ σκυθρωπάσας ἀπεκρίθην·

— Ναί . . . δὲν εἶναι ἄσχημη . . . πλὴν πρόσεξε εἰς αὐτὰ τὰ ὁποῖα θὰ σὲ εἴπω. Αἱ Ῥῶσαι μόνον εἰς πλατωνικὸν ἔρωτα παραδίδονται· ἰδέαν δὲ περὶ γάμου οὔτε συλλαμβάνουν. Ἡ πριγκήπισσα ἔχει ἀνάγκην διασκεδάσεως. Ἐὰν στενοχωρηθῇ δύο λεπτὰ τῆς ὥρας μὲ σέ, ἐχάθη· διὰ παντός. Ἡ σιωπὴ σου θὰ ἐρεθίζῃ τὴν περιέργειάν της, καὶ ἡ συναναστροφὴ σου δὲν θὰ τὴν εὐχαριστῇ ὅλως διόλου. Ἐὰν θέλῃς νὰ μὴν τὴν χάσῃς, φρόντιζε νὰ διατηρῇς πάντοτε ζωηρὰν τὴν περιέργειάν της. Δεκάκις θὰ κατεφρόνει διὰ σὲ τὴν κοινὴν γνώμην, ἔπειτα θὰ παρουσιασθῇ ὡς θυμὰ καὶ θὰ παρηγορηθῇ βασανίζουσα σε. Ἰσως θὰ καταντήσῃ νὰ εἴπῃ ὅτι οὔτε σὲ ὑποφέρει. Ἐὰν δὲν ἀποκτήσῃς ὅλως ἰδιαιτέραν ἐπιρροὴν ἐπ' αὐτῆς θὰ σὲ περιπαίζῃ κἄμποσον καιρὸν, καὶ μετὰ ταῦτα θὰ ὑπανδρευθῇ κανέναν τέρας ὑπακούουσα εἰς τὴν μητέρα της. Θὰ σὲ εἴπῃ ὅτι εἶναι δυστυχής, ὅτι ἐπὶ ζωῆς της ἔνα μόνον ἠγάπησεν, ἀλλ' ὅτι ὁ θεὸς δὲν ἠθέλησε νὰ σὲ κάμῃ ἄνδρα της, διότι ἐσκέπαζες τὴν εὐγενῆ σου καρδίαν μὲ στρατιώτου καπὸταν.

Ὁ Γρουσνίσκης ἐκτύπησε μὲ τὸν γρόνθον τὴν τράπεζαν καὶ ἤρχισε νὰ περιπατῇ δρομαῖος.

Ἐγὼ δὲ ἐγέλασα κατ' ἐμαυτὸν, βλέπων ὅτι εἶναι ρωτευμένος βαθύτατα. Τὸ δακτυλίδιον τὸ ὁποῖον κατεσκεύασεν ἐνταῦθα, φέρει ἐγκεχαραγμένον ὀπισθεν τὸ ὄνομα τῆς Μαρίας καθὼς καὶ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν τῷ ἔδωκε τὸ περὶ ποτήριον. Δὲν τῷ εἶπα ὅτι παρητήρησα ταῦτα· διότι προτιμῶ νὰ μὲ ἐκμυστηρευθῇ πρῶτος αὐτός . . .

Ἐξόπνησά σήμερον ἀργά, καὶ ὅτε ὑπῆγα εἰς τὴν πηγὴν κανεὶς πλέον δὲν ἦτο ἐκεῖ. Ὁ καιρὸς ἦτο θερμὸς, καὶ σύννεφα λευκὰ καὶ θυελλώδη κατεφέροντο ἀπὸ τὰς χιονοσκεπεῖς κορυφὰς τῶν βουνῶν. Τὸ Μασιοῦν ἐκάπνιζε περικυκλωμένον ἀπὸ ὀμίχλην. Ἐγὼ δὲ εἰσδύσας εἰς δεινδροστοιχίαν φέρουσαν πρὸς σπήλαιον, ἀνεπύλουν περίλυπος τὴν νέαν ἐκείνην γυναῖκα

περὶ ἧς μὲ εἶχεν ὀμιλήσει ὁ ἱατρός. « Διὰ τί ἦλθεν ἐδῶ; ἔλεγα κατ' ἐμαυτὸν· ἄρα γε ἐκείνη εἶναι; » Τοιαῦτα εἶχον κατὰ νοῦν προχωρῶν πρὸς τὸ σπήλαιον. Καθ' ὁδὸν ἀπῆντησα γυναῖκα φοροῦσαν μαῦρον ἐπενδύτην, ἥτις ἐκάθητο κύπτουσα· ὁ ψάθινος πλὸς της ἐκρυπτε τὴν κεφαλὴν της. Ἐνῶ δὲ ἡτοιμαζόμην νὰ ἐπιστρέψω διὰ νὰ μὴ τὴν ἐνοχλήσω, αὐτὴ ἀνεσήκωσε τὴν κεφαλὴν.

— Βέρα! ἀνέκραξα.

Καὶ ἐκείνη ἔγινε κάτωχρος.

— Ἦξευρα, μοὶ εἶπεν, ὅτι ἦσο ἐδῶ.

Καὶ καθήσας πλησίον της ἔθλιψα τὴν χεῖρά της. Παλμὸς πρὸς πολλοῦ καθεύδων συνετάραξε τὴν καρδίαν μου ὅτε ἤκουσα τὴν προσφιλεῖ φωνὴν της. Αὐτὴ δὲ προσήλωσεν εἰς ἐμέ βλέμμα μακρὸν καὶ ἡσυχον, ἐμφαίνον δυσπιστίαν ἅμα δὲ καὶ ἐπίπληξιν.

— Πρὸ πολλοῦ δὲν ἐνταμώθημεν, εἶπα.

— Καὶ βλέπω ὅτι ἀλλάξαμεν καὶ οἱ δύο.

— Λοιπὸν δὲν αἰσθάνεσαι πλέον τίποτε δι' ἐμέ;

— Εἶμαι ὑπανδρευμένη.

— Ἐκ νέου;

Ἀλλ' αὐτὴ δὲν ἀπεκρίθη, ἀπέσυρε τὴν χεῖρα καὶ ἔστρεψε τὸ πρόσωπόν της.

— Εἶναι ζηλότυπος;

Ἀλλ' οὐδεμίαν φωνή.

— Εἶναι νέος, εὐμορφος, πλούσιος;

Ἡ Βέρα ὁμῶς ἐσιώπα πάντοτε· τὸ πρόσωπόν της εἰδείκνυσεν ἀπελπισίαν καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ της ἦσαν πλήρεις δακρύων.

— Εἶπέ με, ἐψιθύρισεν ἐπὶ τέλους, ποῖαν εὐχαρίστησιν εὐρίσκεις νὰ μὲ τυραννῇς; Ἔπρεπε νὰ σὲ μισῶ· διότι ἀφ' οὗτου γνωρίζομεθα, πάντοτε λύπην μὲ προξενεῖς.

Ἡ φωνὴ της ἔτρεμεν ὅτε ἔλεγε ταῦτα.

Ἰσως διὰ τοῦτο αἰσθάνεται ἀκόμη κλίσειν τινά, εἶπα κατ' ἐμαυτὸν· διότι αἱ μὲν ἡδοναὶ λησμονοῦνται αἱ δὲ θλίψεις ποτέ.

Ἐμαθα λοιπὸν ὅτι σύζυγός της ἦτο ὁ χωλὸς ἐκεῖνος γέρων τὸν ὁποῖον εἶχα ἰδεῖ μὲ τὴν πριγκήπισσαν. Εἶναι πλούσιος καὶ πάσχει ρευματισμούς. Ἡ Βέρα τὸν σέβεται ὡς πατέρα της. Ὀνομάζεται δὲ Συμεὼν Βασιλιέβιτς . . . εἶναι συγγενὴς τῆς πριγκήπισσας Σιγόβσκη καὶ κατοικεῖ πλησίον της· ἡ Βέρα συχνάζει ἐκεῖ, καὶ διὰ νὰ τὴν βλέπω τῇ ὑπεσχέθην νὰ πηγαίνω καὶ ἐγὼ, καὶ νὰ φαίνομαι μάλιστα φιλόφρων πρὸς τὴν πριγκήπισσαν Μαρίαν.

Ἡ Βέρα πάσχει, καὶ πολὺ, ἂν καὶ δὲν θέλει νὰ τὸ ὁμολογήσῃ. Φοβοῦμαι ὅτι εἶναι προσβεβλημένον τὸ στῆθος της.

Μετ' ὀλίγον ἐχωρίσθημεν καὶ ἐπιστρέψας εἰς τὴν κατοικίαν μου ἀνέβην εἰς τὸν ἵππον. Ἀγαπῶ πολὺ νὰ τρέχω μὲ ἵππον ζωηρὸν εἰς τὰς πεδιάδας καὶ τὰς

έρημους. Τότε ὅποιανδήποτε λύπην καὶ ἂν ἔχω, διασκεδάζεται ἐν ἀκαρεῖ. Λησμονῶ καὶ τὰς ὥραιοτέρας γυναῖκας ὁσάκις μάλιστα τύχη ν' ἀκούσω τὸν κρότον καταρρέοντος πίπτοντος ἀπὸ βράχου εἰς βράχον.

Περὶ τὴν ἕκτην τὸ ἑσπέρας ἐνθυμήθη ὅτι ἦτο καιρὸς γυμνασίου· ἐστράφη λοιπὸν δι' ὁδοῦ διαρχομένης μεταξὺ κοιλάδων, εἰς ἃς ῥέουσι μετὰ κρότου νερά. Καὶ πεζεύσας ἐπότισα τὸν ἵππον μου. Συγχρόνως τότε εἶδα λαμπρὰν συνοδίαν ἱππέων, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν. Αἱ κυρίαι ἐφόρουσαν ἀμαζόνους μαύρας ἢ γαλανὰς, καὶ οἱ κύριοι ἐνδυμα ῥωσικὸν ἢ κερκασίον. Πρῶτος δὲ ἤρχετο ὁ Γρουσνίσκης μετὰ τῆς πριγκηπίσσης Μαρίας.

Αἱ κυρίαι ὅσαι ἔρχονται εἰς τὰ λουτρὰ φοβοῦνται ἀκόμη τοὺς Κερκασίους· διὸ ὁ Γρουσνίσκης ἔφερε μακρὰν σπάθην καὶ δύο πιστόλια. Ἰστάμενος ὀπισθεν βάρους ἐβλέπε ἐν ἀνέσει διὰ τῶν φύλλων, ὅτι ἡ συνομιλία εἶχε τόνον ὑπὲρ τὸ δέον φιλόφρονα. Μετ' ὀλίγον ἐπλησίωσαν. Ὁ Γρουσνίσκης ἔλαβε τοὺς χαλινούς τοῦ ἵππου τῆς νέας διὰ νὰ τὸν βοηθήσῃ καταβάνοντα, ἐγὼ δὲ ἤκουσα τὸ τέλος τῆς συνομιλίας.

— Καὶ ἔχετε σκηπὸν νὰ ἐγκαταβιώσετε εἰς τὸν Καύκασον; ἠρώτησεν ἡ πριγκηπίσσα.

— Τί νὰ κάμω εἰς τὴν Ῥωσίαν; ἀπεκρίθη ὁ Γρουσνίσκης. Εἶναι τόπος εἰς τὸν ὅποιον ἄπειροι πλουσιώτερές μας νομίζουν ὅτι ἔχουν δικαίωμα νὰ μὲ καταφρονοῦν. Ἐνῶ ἐδῶ ἡ χονδροκαπότη μου δὲν ἐμπόδισε τὴν πολυτίμον γνωριμίαν σας.

— Βέβαια, εἶπεν ἡ πριγκηπίσσα ἐρυθρίασασα.

Τὸ πρόσωπον τοῦ Γρουσνίσκη ἠστραπηδῶλε χαράν.

— Ἐδῶ ἡ ζωὴ μου, ἐπανελάβε, περὶ γρήγορα μεταξὺ τῶν σφαιρῶν τοῦ ἔχθρου· καὶ ἂν ὁ θεὸς μ' ἐστελλε κατ' ἔτος ἓνα μειδίωμα γλυκὺ ὡς ἐκεῖνο...

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἦσαν πλησίον μου· ἐράστισα τὸν ἵππον μου καὶ ἐξῆλθα ἀπὸ τὴν βάραν.

— Θεέ μου! Κερκάσιος! ἀνέκραξε περίτρομος ἡ νέα.

— Μὴν φοβῆσθε, κυρία, εἶπα γαλλιστὶ διὰ νὰ τὴν καθησυχάσω ἔτι μάλλον, καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν, μὴν φοβῆσθε, δὲν εἶμαι πλέον ἐπικίνδυνος ἀπὸ τὸν σύντροφόν σας.

Ὁ Γρουσνίσκης ἔρριψεν ἐπ' ἐμὲ βλέμμα δυσαρρεσκείας.

Τὸ ἑσπέρας περὶ τὴν ἐνδεκάτην ἐξῆλθα ἐκ νέου εἰς τὸν περίπατον. Ἡ πόλις ἐκοιμάτο· μακρὰν ἐφάνοντο αἱ τρεῖς κορυφαὶ τοῦ Μασιούκ, ἡ σελήνη ἀνέτελλε καὶ ἠστραπτον τὰ χιονοσκεπέστα βουνά. Αἱ φωναὶ τῶν φρουρῶν διέκοπτον ἐνίοτε τὸν θόρυβον τῶν θερμῶν ὑδάτων τὰ ὅποια ῥέουσι τὴν νύκτα ἐλεύθερα. Καθίσας εἰς θρανίον παρεδόθην εἰς λογισμούς. Ἐπιθύμουν νὰ εἶχα φίλον διὰ νὰ τῷ ἐμπιστευθῶ τὰ μυστικά μου...

Ἀπροσδοκῆτως ἤκουσα βήματα ταχέα καὶ ἀνόμοια, καὶ εἶδα μετ' ὀλίγον τὸν Γρουσνίσκην.

— Πόθεν ἔρχεσαι; ἠρώτησα.

— Ἀπὸ τῆς πριγκηπίσσης Σιγόβσκη. Νὰ ἤξευρες τί ὥραία τραγουδεῖ ἡ κόρη της!...

— Νὰ σὲ εἰπῶ ἓνα πρᾶγμα, Γρουσνίσκη;... στοιχηματίζω ὅτι δὲν ἤξεύρεις ὅτι εἶσαι ἀνθυπασπιστής, καὶ ὅτι νομίζει πῶς ἔχασες τὸν βαθμὸν σου.

— Πιθανόν. Τί μὲ μέλει; ἤξεύρεις ὅτι τὴν δυταρέστητες σήμερον, καὶ πολὺ;... Μὲ εἶπεν ὅτι εἶσαι πολλὰ αὐθάδης, καὶ εἶδα κ' ἐπαθῆ ὅσον νὰ τὴν καταπείσω ὅτι εἶσαι πολλὰ καλοαναθρεμμένος· αὐτὴ ὅμως ἐπιμένει καὶ λέγει ὅτι ἔχεις τὸ βλέμμα αὐθάδης, καὶ ὑπὲρ τὸ δέον καλὴν ιδέαν διὰ τὸν ἑαυτὸν σου.

— Καὶ δὲν ἀπατᾶται... Καὶ σὺ διὰ τί δὲν ἐσυφώνησες μὲ αὐτήν;

— Κατὰ δυστυχίαν δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα.

— Ἰ! ὦ! εἶπα κατ' ἐμαυτὸν, φαίνεται ὅτι ἔχει ἐλπίδας.

— Τώρα πλέον μὲ φαίνεται πολλὰ δύσκολον νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὴν οἰκίαν των. Καὶ λυποῦμαι, διότι εἶναι ἀξιόλογοι ἄνθρωποι.

Ἐγὼ δὲ μειδιάσας·

— Τὸ κατ' ἐμὲ, ἀπεκρίθη χασμώνμενος καὶ σηκωθείς, τὸ πλέον ἀξιόλογον τὴν στιγμὴν αὐτὴν εἶναι τὸ κρεβάτι μου.

— Ὁμολόγησε ὅτι μετανόησε...

— Τί ἀνόητος!... ἂν θέλω αὐριον μὲ βλέπεις εἰς τὴν οἰκίαν των.

— Νὰ ἰδῶμεν.

— Καὶ διὰ νὰ σὲ εὐχαριστήσω, θὰ φανῶ καὶ πολλὰ φιλόφρων πρὸς τὴν νέαν.

— Μάλιστα... φθάνει νὰ θέλῃ νὰ σὲ ὁμιλήσῃ.

— Ὅα περιμένω ὅταν βαρυνθῇ τὴν ἐδικήν σου ὁμιλίαν... Ἰγίαινα.

— Ἐγὼ ὅμως δὲν ἐπιστρέφω ἀκόμη. Δὲν ἠμπορῶ νὰ κοιμηθῶ. Ἐλα εἰς τὴν αἴθουσάν σου συνάζονται ὕλοι, παίζουν...

— Σὲ εὐχομαι νὰ χάσῃς.

Μία ἐβδομάς παρήλθε καὶ δὲν παρουσιάσθη ἀκόμη εἰς τὴν πριγκηπίσσαν· περιμένω κατ' ἀλλήλῳ ὥραν. Ὁ Γρουσνίσκης εἶναι ἀδικλόπως ἐκεῖ· πότε θὰ τὸν ἀπιδιάσῃ; Ἡ μήτηρ δὲν ἀνησυχεῖ διότι ὁ Γρουσνίσκης δὲν εἶναι κατὰλληλος γκρυβός.

Ἡ Βέρα ἦλθε χθὲς πρώτην φορὰν εἰς τὴν πηγὴν. Ἐὰν πηγαίνῃς, μὲ εἶπεν, εἰς τῆς πριγκηπίσσης, θὰ βλεπώμεθα.

Αὐριον γίνεται χορὸς δι' ἐράνου εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσάν των ξένων. Θὰ ὑπάγω καὶ θὰ χορεύσω μαζοῦράν μετ' τὴν πριγκηπίσσαν Μαρίαν.

(Ἐπεται συνέχεια.)